

Salongenes vertinner

BOKNYTT: Salongene var viktige møteplasser for 1700-tallets intellektuelle, og vertinnene fikk stor innflytelse på samfunnsdebatten.

Elisabeth Aasen er aktuell med boken *Opplysningstidens kvinner*, som hun forteller om i en fersk artikkel på nettsiden til Kilden. Aasen tar blant annet for seg Madame de Staël, som var forfatter og vertinne for en av de viktigste salongene i 1700-tallets Paris.

Salongene som Madame de Staël og en rekke andre parisiske kvinner holdt i sine private hjem var viktige diskusjonsarenaer både for litteratur og politikk. Borgerskapets kvinner tok imot alt fra seks-sju personer til hundrevis av mennesker. Men man måtte vel å merke være invitert av noen som allerede hadde innpass, det var ikke bare å banke på døren.

– Salongene var helt avhengige av kvinnene som åpnet sine hjem, sier Elisabeth Aasen. Her møttes både adelige og borgerskapet, men adelen bidro ikke med noe særlig i diskusjonen. Det var borgerskapets intellektuelle som drev denne, sier Aasen.

Diskuterte slavehandel

Blant temaene som ble diskutert i salongene var slavehandelen, som økte på 1700-tallet, forklarer Aasen i [intervjuet](#).

Tre av tidens viktigste intellektuelle kvinner, Olympe de Gouges, Madame de Staël og Madame de Duras, skrev romaner om «de edle ville», hvor afrikanere ble portrettert som mennesker med følelsesliv og intelligens. Dette var i tråd med ideene i Montesquieus bok *De l'esprit des lois* (Lovenes ånd), som framholder at slaveri er mot naturretten, og at alle mennesker er født frie.

– Salongvertinnen Madame de Tencin kjøpte opp mange eksemplarer av denne boken og delte den ut til sine gjester så de kunne diskutere den, forteller Aasen.

Også i Tyskland

Mens vi ofte forbinder slike salonger med Frankrike, forteller Aasen at det også var et rikt salongliv i Tyskland.

I Weimar var særlig hertuginne Anna Amalia (1739-1807) en drivkraft. Som nittenåring ble hun enke med to små barn, og hun regjerte på vegne av den eldste sønnen fram til 1775. Hun var svært opptatt av kultur, og gjorde mye for å fremme åndslivet i det lille riket. Hun støttet diktere som Goethe og Schiller, og salongene blomstret under hennes engasjement og entusiasme.

Hele artikkelen kan leses [her](#).